

Lidingöpolitiken

Grundad 2011

Nr 4 2011

Did you know that last night I had a dream of how to fix all the world's problems?

Du är fan dummare än Håkan Juholt och UD.

Varför vill alla dessa kommunister tycka synd om Islam? Är de förvirrade?

Varför sitter demonstranter på torget och häckar?

Är Cash verkligen bättre än kontanter?

Motionera mera! Varför?

Borde man kasta sten oftare? Alla bär väl på en sten?

Sover Jonas Sjöstedt i pyjamas?

Redaktören Reflekterar

Dagarna blir allt mörkare och julen springer oss ifatt. Snart är det nyår; 2012 och en mycket intressant kongress väntar oss där! Dock är vi inte där än, och den tid som är kvar under 2011 spenderas nog bäst med att göra det man kommer att vara nöjd över att ha gjort vid nyårsdagen. Självt så finns det en bok eller tre som jag planerar att läsa. Kanske att man börjar dansa Lindy hop igen. Vad tänker ni göra? En sak som man kan göra är skriva till oss här på Lidingöpolitiken! Annars så bör man inte (om man är medlem i V-Lidingö) missa julfikat i december. Vad gäller det politiska så ska det bli intressant att se vad som händer med de massiva protesterörelserna som tagit form detta år. Occupy-rörelsen i våra finansdrabbade länder och demokratirörelserna i den diktaturdrabbade arabvärlden.

Även andra saker följs med intresse. Primärvalet i USA, där den ena galna republikanen följer den andra i medieljuset. Alla de som hävdar att Demokrat och Republikan betyder samma sak, att det är samma ideologi i grund och botten, bör titta på debatter Republikaner emellan. Man vet knappt om man borde skratta eller gråta. En liten tröst är det i alla fall att bo i Sverige. Vår regering förvärrar kanske samhället, men med relativ måtta.

God läsning!

/Johan Båge, redaktör

I NÄSTA NUMMER!
diskuterar vi
TBA och överraskningar

Innehåll:

Redaktören reflekterar

Inledaren

Lokala nyheter

Ideologisk debatt

Skrivet

Kultursidorna

Vad nu då?!

Medlemssidorna – Sagt och gjort och Insänt samt Kalendarium

Om Lidingöpolitiken

Redaktion: Johan Båge, Ida Luther Näsholm, Jonas Lundgren

Ansvarig utgivare: Ida Luther Näsholm

Redaktör: Johan Båge

Utgivningsår: 2011

Tryck: Vänsterpartiet Storstockholm, Kungsgatan 84.

Kontakt:

redaktionen.lidingopolitiken@gmail.com

Hemsida:

www.lidingopolitiken.blogspot.com

Lidingöpolitiken ägs av Vänsterpartiet Lidingö, Lidingös lokalförening av Vänsterpartiet.

Vissa bilder tillhör wikipedia.org

Inledaren

Rättsmedvetande, någon?

Man kan undra hur det står till med rättsmedvetandet inom den svenska journalistkåren. Att journalister i gemen verkar ha för vana att gå i taket så fort de stöter på sekretessbestämmelser vi andra anser vara legitima, att de tar sig för pannan så fort beslutsfattare på myndigheter håller sig till fastslagna principer och i journalisters ögon agerar "för långsamt" (läs demokratiskt eller objektivt) är väl allmänt känt. Liksom att de tenderar att ta sig själva och sitt så kallade uppdrag på lite för stort allvar i någon pompös längtan efter det stora scoopet. Men den senaste tidens medierapportering måste ändå vara under all kritik när det gäller objektivitet, samhällsintresse och just rättsmedvetande.

Jag syftar på medicirkusen kring Håkan Juholt och Johan&Martin som inte bara helt oavvägt bevakats som gällde det 3:e världskriget utan även visar på den svenska journalistkårens totala avsaknad av respekt för, eller insikt om, rättssystemet.

Den första superhajpen handlade om Håkan Juholts ersättning för övernattningsbostad i Stockholm, vilka alla folkvalda i Juholts kategori har rätt till. Är man normalt bosatt i en annan del av landet än Stockholm har man rätt till ytterligare en bostad här för att kunna sköta sitt politiska uppdrag, det har vi alla genom vårt folkstyre varit med om att besluta så det borde inte vara något kontroversiellt ens för journalister (som för övrigt själva gärna anser sig ha rätt till specialregleringar av olika slag). Denna kostnad får vi skattebetalare stå för oavsett om Juholt delar bostaden med mormor, sin flickvän eller japanska turister. Av den anledningen ställer man inte heller mer ingående frågor om eventuella medboende i den ansökningsblankett de folkvalda använder för att söka ersättning för sitt boende.

Trots detta tog sig media rätt att agera domstol och gapade om brottsliga gärningar och bedrägeri och allt vad det var när det kom fram att Juholt eventuellt inte rapporterat sitt samboskap i sin ersättningsblankett. För det första kan man ju undra vad det skulle gjort för skillnad – hade han valt att inte ha någon flickvän hade ju skattebetalarna fått stå för hyran i sin helhet i vilket fall, för det andra måste väl svenska journalister känna till att det

inte är lagstridigt att fylla i en blankett fel, om man inte kan bevisa att detta verkligen gjorts i syfte att vilseleda motparten, vilket man inte kunde. (Rättssäkerhet, någon?) För det andra ska myndigheten själv, enligt rådande förvaltningsrättsliga principer, på eget initiativ leda den ersättningssökande rätt om man misstänker att blanketter och liknande inte är korrekt ifyllda eller saknar uppgifter som borde finnas med. Finns det en regel som säger att folkvalda måste rapportera sina privata förehavanden i ersättningsblanketterna får myndigheten själv se till att dessa uppgifter verkligen fylls i och inhämtas hos den ersättningssökande, i synnerhet om detta är avgörande för hur mycket ersättning som betalas ut. Det är heller inte något brott att av misstag få för mycket ersättning så länge man på begäran betalar tillbaka mellanskillnaden, vilket Juholt genast sa sig vara villig att göra.

Målet var naturligtvis inte att skipa rättvisa eller samhällsrapportering utan att underminera socialdemokratien och politiker som grupp, liksom folkstyret som system. Det fanns tydligen dem som kände sig oerhört hotade av Juholts ledarskap, både internt i partiet och bland de politiska motståndarna som väl hellre hade sett att landet styrdes av marknadskrafter än valda politiker, liksom i de borgliga medierna. Han var helt enkelt tvungen att smutsas ner för att han inte skulle kunna få folket med sig (kanske var det farligt med någon som framstod som en ganska vanlig människa?). Hur som helst måste det funnits viktigare saker att debattera och rapportera om än 160 000 kr under de veckor som passerat, typ arbetslöshet, barnfattigdom och sjukförsäkringssystemet. Det känns lite obehagligt att tänka på vilka viktiga nyheter som trängdes undan av Juholtsmörjan.

Det är ju inte media, eller för den delen "svenska folket" som avgör vem som är lämplig att leda (s).

En annan aspekt av den här sortens omständigheter är journalistkårens pinsamma tilltag som att publicera sina egna eller tredje parts uppmaningar till valda representanter att avgå. Det är ju inte media, eller för den delen "svenska folket" som avgör vem som är lämplig att leda (s), utan organisationens egna medlemmar. Ett politiskt parti är ingen offentligt ägd institution som

statsministerämbetet eller kungen, som alla har rätt att ta i anspråk när det passar utan en intresseorganisation för dem som betalar medlemsavgift i densamma. Så länge en partiledare har de egna medlemmarnas förtroende och inte formellt byts ut bör övriga intresserade vara nöjda med läget. Annars går det ju att köpa ett eget medlemskap och ha synpunkter.

Andra objekt som intresserat journalistkåren den senaste tiden är frilansjournalisterna Johan&Martin och JohansPappa (finns han på riktigt eller är han en inhyrd statist? Har han ett eget namn? Varför är det så intressant att veta att han alltid sänder från en studio i Göteborg?), som jag till leda hört uttala sig om familjens privata brevkonversation med Johan & Martin i det etiopiska fängelset. Journalister gillar snyfthistorier om andra journalister, ja, men den här historien saknar ju allt vett och sans, liksom, just det, rättsmedvetande.

Johan & Martin har, oavsett vidare anklagelser om terroristsamröre, ostridigt och på egen risk begått ganska allvarliga brott utomlands.

Här är det kanske på sin plats att förtydliga att den svenska normen är att alla är lika inför lagen, även journalister, och att dessa normalt inte lever efter en annan lagstiftning än oss andra, med undantag för vissa rättigheter angående källskydd och utgivningsskydd vid yttrandefrihetsbrott. I synnerhet kan svenska journalister inte förvänta sig särskilda rättigheter inom en annan jurisdiktion än den svenska. Etiopien är ett annat land än Sverige, med ett annat rättssystem och andra lagar. Det bör man känna till, även om man arbetar som journalist. Vidare bör man inse att man kan få problem med rättvisan och fängslas i det land man reser till om man 1. tagit sig in i landet illegalt och 2. trängt in på militärt skyddsområde. Här har Etiopien ungefär samma normer som Sverige. Johan&Martin har, oavsett vidare anklagelser om terroristsamröre, ostridigt och på egen risk begått ganska allvarliga brott utomlands. Över detta gråter nu journalistkåren floder och förväntar sig att UD och svenska skattebetalare ska bekosta någon slags räddningsaktion (eventuellt finns det andra, mindre omhuldade svenska brottslingar/knarksmugglare i utlandet som UD och journalistkåren med mindre resursförlust kunde intressera sig för istället).

Det är smärtsamt uppenbart vilka journalistkårens motiv är. Man hänvisar till behovet av rapportering i demokratins namn,

men den svenska demokratin sker oberoende av Etiopiens militära anläggningar – Johan&Martins uppdrag är inte givet av svenska folket eller svenska staten varför vi inte heller har vare sig behov av eller är skyldiga att bekosta deras rättsskydd eller räddningsaktion utomlands. Frågan berör snarare journalistkårens eget storhetsvansinne och glupska hunger efter piedestalthantering och den egocentriska tron på att det egna uppdraget är viktigare än allt annat.

Johan&Martins uppdrag handlar inte om snyftämnen som demokrati eller Sveriges behov av rapportering från Etiopien (den som vill ha och efterfrågar rapportering därifrån får väl betala för den eller uppdraga åt statlig media att ta fram den) utan om privata och personliga vinstintressen, med vilka följer en personlig eller privat juridisk och ekonomisk risk. Resonemang som att nyheterna aldrig skulle nå folket om inte risker togs håller inte här – hade svenska folket verkligen efterfrågat denna rapportering hade det också funnits ett uppdrag från staten att inhämta den och då hade statens ansvar varit ett annat. UDs uppgift är inte att leta rätt på svenskar som väljer att turista och begå brott utomlands; lämnar man svenskt territorium lämnar man i regel sina rättigheter som svensk medborgare och den risken får man bekosta själv. I synnerhet får man själv ta risken för regelrätta lagbrott utomlands.

Att UD å sin sida nappar på betet och sitter i tv:s morgonsoffor och mumlar om tyst diplomati är pinsamt i sig.

Att UD å sin sida nappar på betet och sitter i tv:s morgonsoffor och mumlar om tyst diplomati är pinsamt i sig. (Här verkar begreppet tyst diplomati närmast vara ett sätt att undgå granskning, då det som alla vet normalt används för att motparten ska slippa tappa ansiktet vid framtida eftergifter. Då Etiopien redan meddelat att de inte tänker göra eftergifter tappar de i vilket fall ansiktet om så skulle ske längre fram varför vinsterna med den tysta diplomatin måste vara nästintill obefintliga. Eller: så länge vi betalar notan har vi rätt att i klartext få veta vad de sysslar med och i vilket uträkning det gör nytta.)

Är det verkligen så svårt att tugga i sig rådande regler och principer kring jurisdiktion och brottslig verksamhet? Vart är samhället på väg när media agerar både domstol och folkstyre men samtidigt ropar på specialreglering och fri tillgång till landets diplomatiska resurser varje gång ett scoopförsök misslyckas? Rättsmedvetande, någon?

Lokala Nyheter

Bostads- hotellet sägs upp

”Hade inte hänt om inte Lidingö stad inte var så jävla rädda för att äga”

John Mattson Fastighet AB har som vi tidigare rapporterat om sålt fastigheten Fyrvaktaren i Larsberg till företaget ALM Equity. Fyrvaktaren har tidigare fyllt en viktig funktion i Lidingö stads verksamhet och inrymt bland annat Allhuset, ett bostadshotell och en

föreningsgård. Dessa verksamheter har nu flyttat, alla utom bostadshotellet. Nu har dock hyreskontraktet mellan ALM Equity och Lidingö stad avseende bostadshotellet också sagts upp.

Kommunalrådet Paul Lindquist har meddelat att man nu letar efter en ny fastighet att inrymma bostadshotellet i. - Det enda man kan säga är väl att det här inte hade hänt om Lidingö stad inte varit så jävla rädda för att äga, säger en förbannad boende på bostadshotellet till Lidingöpolitiken, hon menar att Lidingö stad borde ha köpt fastigheten av John Mattson Fastighet AB för många år sedan och införlivat det i Lidingöhem AB och att anledningen till att detta inte skett är ideologisk.

294 nya hyresrätter på Lidingö

Nu har miljö- och stadsbyggnadsnämnden gett tillstånd till bygge av ca 300 nya hyresrätter på Lidingö. De nyttillkomna, utöver de 250 redan beslutade i Dalenumrådet vid AGA är 44 nya hyresrätter i Brevik. Lägenheterna, kvarteret Körbärsträdet, kommer att ligga mellan Gåshagaleden och Lidingöbanan med Videvägen i slutet av området.

Lägenheterna kommer att vara inrymda i sex stycken 2-våningshus. Till de 44 lägenheterna finns ett förvånande litet antal parkeringsplatser, 49 stycken, alltså en per lägenhet och fem extra, besöksparkeringar eller extra parkeringsplatser för uthyrning till hyresgästerna.

Entreprenören är Paulsson Entreprenad Aktiebolag, PEAB, som fått uppdraget av Miljö- och stadsbyggnadsnämnden. PEAB är en stor entreprenör inom byggbranschen. De har en omsättning på dryga 40 miljarder per år och har cirka 15.000 anställda.

Fritidsgårdar i kris

Underbemanning på stadens fritidsgårdar – personalen slog larm

Det är för lite personal på Lidingös fritidsgårdar och för stora barngrupper. Det menar personalen som nu kräver ett tak för hur stora barngrupperna får vara. Buller, stress och en högljudd arbetsmiljö är anledningarna till att personalen reagerat. Personalen på fritidsgårdarna har en tung arbetssituation. På Nova går det 27 barn per anställd personal. En annan aspekt av problematiken är att antalet barn är så pass stort att lokalerna ibland blivit för trånga. Källängsgården som har en fritidsgrupp på 124 barn har fått inhysa verksamheten till viss del i en tillfällig lokal för att de inte får plats i de ordinarie lokalerna.

Fritidsgård	 Antal barn	 Antal barn per vuxen
Skärsättragården	78 stycken	15,6 stycken
Källängsgården	124 stycken	20,6 stycken
Kulan	40 stycken	6,6 stycken
Nova	81 stycken	27 stycken
Sticklinge- gården	100 stycken	16,6 stycken

Ideologisk debatt

Integrationspolitik och antirasism

- *det förbjudna ämnet*

Ju mer man försöker tiga ihjäl en fråga desto större blir den och desto mer sprängkraft kommer den att bära med sig. Därför skulle vi vilja lufta de strategier som ofta debatteras när det gäller antirasistiskt arbete och kring komplexa frågor som integrationspolitik och mångkultur och undersöka de vägval vi oundvikligen ställs inför. De flesta moderna politiska frågor, eller större delen av all samhällsuppbyggnad, är trots allt ändå inte revolutionsinriktad och mår bättre av noggrant övervägande, seriös planering och långsiktigt byggande än av regelrätta revolutioner. Eller? Vi reder ut de antirasistiska strategiteorierna för en hållbar utveckling på området! För en sak är säker – att tiga ihjäl frågan hjälper inte!

Steg 1. Våga ta i den förbjudna frågan

För att kunna komma tillrätta med problem måste man erkänna att de finns. Tyvärr räcker det inte med att bara konstatera att det förekommer högerextrema krafter och främlingsfientlighet både i Sverige och i resten av Europa och avfärda det hela som en simpel missnöjesyttring som uppstått pga. lågkonjunktur, hårdare samhällsklimat och syndabocksmentalitet hos människor som "inte begriper bättre". Att nästan en halv miljon invånare i landet valt att rösta på ett främlingsfientligt parti går inte att slentrianmässigt vifta undan utan måste skapa en genuin vilja att ta reda på varför så många människor, som egentligen skulle tjäna på en röd politik, väljer att rösta extremblått. Alla dessa människor kan inte avfärdas som "obildade rasister". Som motvikt till strategin att blunda och låtsas som ingenting och hoppas att vågen av främlingsfientlighet går över "när folk blir lite smartare" finns alltid alternativet att aktivt utreda och fundera kring den

uppenbara frågan; finns det fler, lite mer obekväma, orsaker? Ofta när dessa frågor, i all välmening och av genuin vilja att förbättra samhället, lyfts fram från vänster stöter de på patrull hos krafter som enträget hävdar (och kanske faktiskt på riktigt tror) att ett ärligt samtal "för debatten åt höger" och "låter extremhögern styra och påverka debatten" då de menar att det är bättre för alla om frågan bara tigs ihjäl och i bästa fall kvävs till döds. Nu ser ju verkligheten sällan ut så att man kommer någonvar genom att låtsas som ingenting, och det är inte utan att man undrar vad de som vill att alla ska vara tysta egentligen är rädda för. Att det ska komma fram att hela Sveriges befolkning egentligen är rasister och nazister som sitter och väntar på att öppna koncentrationsläger, gasa ihjäl olikstänkande och gödsla med askan? Om inte så är det ju faktiskt sällan farligt att prata om saker man ibland reflekterar över. Att prata om företeelser som helt uppenbart finns och är en del av det samhälle vi lever i kan inte heller likställas med att låta någon styra debatten och att undvika hela samtalsämnen eller intressanta politiska frågor bara för att någon annan tog upp dem först är bara barnsligt. Här måste vi våga stå för att frågor som rör mångkultur och integration, liksom moral- och solidaritetsfrågor som flyktingmottagande är komplexa företeelser och inget som finner sin lösning av sig självt eller genom någon slags genetisk godhet hos samhällsmedborgarna. Antirasism och integrationspolitik har aldrig varit enkla eller icke komplexa frågor som kan viftas undan för att slumpmässigt falla riktigt på plats utan tvärtom svåra utmaningar för framtidens politiker. Utmaningar som är omöjliga att lösa utan att ha hela folket med sig – i alla fall om man vill skapa ett samhälle av öppenhet, tolerans och solidaritet. Att erkänna att dessa frågor är både svåra och resurs- och tankekrävande är ett första ställningstagande för ett samhälle där alla kan leva konstruktiva liv som lika mycket värda och utan att någons rättigheter kränks eller odlas på någon annans bekostnad.

2. Hitta en långsiktigt hållbar strategi för ett fungerande samhälle

Att få människor (alla människor) med sig är en förutsättning för att kunna bygga ett fungerande samhälle oavsett fråga. När det

handlar om mångkultur, som i någon mening, hur man än tolkar begreppet, handlar om att många parter i olika (eller lika stor) mån ska uppvisa tolerans och respekt är det extra viktigt att man faktiskt i grunden strävar efter samma mål och att alla deltagare som förväntas delta är med på tåget. Annars hamnar vi just där vi är idag; i ett samhälle där det extrema från två håll sätter agendan. Om svaret är att människor, både s.k. "svenskar" och människor från andra kulturer ska visa varandra tolerans och på det sättet leva samman, vad är då frågan? Långsiktigt hållbara lösningar handlar sällan om enkla svar där ett endimensionellt "vi måste bli mer toleranta och straffa alla som inte är det" friktionsfritt leder till goda resultat. Tvärtom måste man kanske, för att nå någonstans, möta människor där de är, och då blir frågan givetvis "Var är vi idag?". Inte för att ge extremhögern rätt, utan för att få ett objektivet perspektiv på frågan att utgå ifrån skulle man, kanske lite provokativt, kunna jämföra målet av det jämlika samhället med målet av det jämställda.

Att stämman om samhället till att tycka och agera efter att kvinnor och män är lika mycket värda, har samma rättigheter och kan göra samma saker har tagit drygt 200 år, och då är vi idag ändå långt ifrån ett jämställt samhälle.

Lägg där till att kvinnor har levt i vårt samhälle betydligt längre tid än 200 år. Sätter man sig in i att större grupper av människor från "markant annorlunda" kulturer än den traditionellt "svenska" (så som den uppfattats av folk på gatan och inte av elitinriktade forskare) liksom andra religioner eller värdeförändringar funnits i landet i kanske runt 20 år hamnar man i rätt psykologisk stämning för att kunna ta sig an utmaningen att möta kritikerna där de är idag och kanske lyckas med det man avser. Eller: om kvinnor (oavsett härkomst) som lever i Sverige har fått vänta 200 år på att slippa diskriminering på arbetsmarknaden, fördomar och könsord i skolan, varför skulle invandrarmän få 90 procents rabatt på kötiden för att åtnjuta samma sak? Om kvinnor som grupp kommer med ultimatum och kräver total jämställdhet innan årsskiftet 2011/2012 skulle svaret bli att det inte går att tvinga fram en utveckling så snabbt, ens om samhället ville, samtidigt är statliga och politiska företrädare väldigt snabba med att hävda att tolerans och jämlikhet ska uppvisas genast vad gäller människors etniska eller kulturella tillhörighet då all form av "främlingsfientlighet" är oacceptabel (dock inte taskig kvinnosyn eller sexism – att någon använder ordet slampa

negativt leder sällan till föräldramöten på skolan, däremot om någon skulle skrika "judesvin" i korridorerna?). Här behöver man naturligtvis inte ta ställning till påståendet som sådant, eller komma med invändningar som att perspektiven eller rättigheter inte nödvändigtvis måste ställas emot varandra. Däremot kan det ge en psykologisk vägledning till att utforma hållbara strategier och förstå motståndet. Kort sagt; vill man inom överskådlig framtid se ett jämlikt mångkulturellt samhälle, är det, med tanke på hur långsamt det gått för t ex jämställdhetsarbetet, som väl är jämförbart rent opinionsmässigt, kanske dags att kavla upp ärmarna och anta en *hållbar* strategi. På riktigt.

En ingång kan vara att lyssna istället för att själv skrika, att lyssna för att försöka förstå vad det är som har gått fel. För hur tänkte de egentligen, alla de drygt 400 000 som röstat på ett främlingsfientligt parti? Sympatiserar de med rashygen och tredje riket? Eller är det samhällets undertryckta underklass som ger röst åt det utanförskap de känner? För det är ju våra väljargrupper, de som brukar rösta på (S) och (V) som nu röstat på extremhögern. Är svaret verkligen att hänfullt vända dem ryggen eller kan vi vinna dem tillbaka med en bättre, solidarisk, vänsterpolitik?

3. Välj en konkret strategi och använd den

Det finns helt klart olika alternativ när det gäller strategier och angreppssätt. Man kan

- a) säga att alla främlingsfientliga personer är dumma och borde förintas så att de skräms till lydighet och visar tolerans mot "nya"/andra värderingar, religioner och kulturer
- b) försöka få dem att ändra sig och stämman om samhället i konstruktiv riktning.

Anser man att alternativ a är det mest hållbara och tror att det hjälper att kalla motståndarna fula saker är saken biff. Man behöver inte utveckla sin strategi mer än så utan kan räkna med att komma långt på social utfrysning och att vägra prata eller sminka sig med främlingsfientliga folkvalda representanter. Tids nog förstår de själva hur dumma de är. Vill man försöka med alternativ b måste man klura ut hur man på smartast sätt för en argumentation på ämnet. Hamnar man här återigen på ett beteende som liknar alternativ a (dvs att även i argumentationen hävda att folk som röstar på t ex SD är fula och dumma) måste man kanske inse att man inte är tillräckligt motiverad för att försöka med alternativ b.

Om vi ändå ska försöka att utveckla en strategi efter alternativ b måste man, enligt alla de

retoriska och diplomatiska principer som kan användas för att få över människor (eller hela länder!) på sin sida börja med att möta människor där de är. Alltså:

Strategisteg b 1: Möt människor där de är

Oavsett vad man själv tycker om det finns det mycket friktion i samhället idag när det gäller mångkultur och antirasism. Här går det inte att vifta bort människors upplevelser som oviktiga, osanna eller felaktiga. Upplevelserna finns och kommer inte upphöra att existera bara för att någon annan har lust med det. Uppenbarligen finns det många människor som upplever problem i och med ett mångkulturellt samhälle och här hjälper det inte att säga att vi borde tala mer om fördelarna och det konstruktiva i att människor från olika kulturer och med olika erfarenheter möts, det förändrar inte motståndet.

Försök att inte ta ifrån människor deras upplevelser, det skapar låsningar och ovilja och är endast ett uttryck för elitism och förakt. Dessutom skapar det martyrskap vilket är direkt kontraproduktivt.

Här är det främst två sorters samtal som dyker upp i diskussionen "på stan"; de personliga erfarenheterna och rättighetsperspektivet. De personliga erfarenheterna berör ofta ämnen som andra kulturernas syn på kvinnan, religion eller brottslighet och kan t ex illustreras av exempel som att tjejer "upplever" att invandrarkillarna i skolan, som aldrig skulle använda ordet om sin egen mamma, syster, eller tjejer från det egna landet, skriker könsord efter dem på torget men där tjejerna inte känner sig lika utsatta bland etniskt svenska killar. Denna kränkning eller upplevelse går inte att ta ifrån någon och bör inte heller reduceras till att vara ett marginellt eller t o m påhittat problem. För den som upplever problemet är det inte det och att påstå den typen av saker leder bara människor rakt i famnen på andra, mer förstående främlingsfientliga krafter. Andra exempel är kvinnor som känner sig kränkta på jobbet då invandrarmän från vissa religioner vägrar ta dem i hand, men gärna hälsar artigt på andra män eller när samma sorts män på myndighetskontor och liknande vägrar acceptera en kvinnlig handläggare och inte förstår att kommunen i sådana fall inte kommer att handlägga ärendet då ingen invånare i landet har rätt att välja bland de anställda i sin kontakt med det offentliga. Annat som ofta uppmärksammas bland vanliga

människor är att en del föräldrar ur vissa etniska/religiösa grupper förvägrar sina döttrar att delta i fullt ut i skolundervisningen. Många lärare vittnar t ex om att vissa flickor systematiskt och av föräldrarnas försorg uteblir från biologi-, musik-, sim- och idrottsundervisningen då denna inte passar ihop med föräldrarnas värderingar. Detta är för de flesta invånare något helt oacceptabelt. Vidare hör man ofta att människor inte "gillar invandrare" för att de upprepade gånger blivit rånade av "invandrargång" osv. Här är det direkt farligt, om man vill uppnå jämlikhet och arbeta antirasistiskt, att avfärda det människor trots allt upplever som påhittade fördomar. Anklagar man folk för att vara rasister, istället för att ta dem på allvar, blir de ganska snart just rasister. Där många vanliga människor upplever en högst påtaglig kulturkrock eller problem i integrationen svarar de etablerade politikerna att alla ska vara snälla, att man är rasist om man påpekar vad man faktiskt ser, att detta inte alls har något med invandring att göra och att mångkultur bara är trevligt. Om man istället förutsättningslöst lyssnar på människor och låter dem tala, även om man inte gillar det de säger, och erkänner att det är svårt att få människor från olika kulturer, religioner, med olika livserfarenheter och värdegrunder att leva samman har man kommit en bra bit på väg när det gäller att få människors förtroende.

Den andra frågan som ofta kommer upp är rättighetsfrågor och värderingsdiskussioner. Är det t ex okej att visa att man är jude på sin arbetsplats, men inte AIK:are eller norsk? Vad är demokrati egentligen? Att alla får göra som de vill, eller att alla gör "som de ska? Att alla är snälla eller att det finns plats för polemik? Och om jag reser till Egypten på semester så måste jag acceptera deras sedlighetspoli, varför ska inte de kunna acceptera det motsatta, dvs att kvinnor inte täcker sig, här? Varför ska det vara tillåtet med ansiktsslöja som kränker feminister och förtrycker kvinnor som kämpar för att kunna slippa den, när det inte är okej med nazistsymboler som kränker andra? Vem "förtjänar" samhällets skydd; den som skriker högst och har starka lobbyorganisationer bakom sig eller den som kan uppvisa en juridisk logik i ett skyddssystem? Om en folkpartist måste tolerera att se kommunistflaggor på väg till jobbet måste väl en socialist kunna tolerera fascistsånger på stan? Kan man säga att en tröja med vänsterpartiets logga är olämplig att bära i en reception eller på en förskola som ska vara politiskt neutral samtidigt som en burka, som är minst lika politiskt laddad, är tillåten?

Kränker man en kommunist för hennes personliga tros skull måste man väl kunna kränka en muslim på samma sätt?

Är det verkligen vetenskapligt styrkt att kristna värderingar är viktigare för någons identitet än folktoppartistiska?

Att det finns ett juridiskt skydd för kränkningar mot sådant man inte valt själv, som hudfärg, kön och ålder kan väl de flesta acceptera. Men hur är det med sådant man valt själv som politisk tillhörighet, religion och många etniska eller kulturella uttryck? Var går gränsen mellan att respektera någons religionstillhörighet och att låta den verka på andra människors bekostnad? Går det överhuvudtaget att behandla människor lika eller lika olika? Den här diskussionen är oavslutad i Sverige, förmodligen inte ens påbörjad, och vill man hamna rätt, dvs i demokrati, gäller det att hålla tungan rätt i mun! Just här ligger också den största utmaningen i det moderna mångfaldsarbetet; avvägningen mellan människors rättigheter och vem som i sådana fall ska behöva få sina rättigheter beskurna när man måste göra en prioritering i arbetslivet eller i skolan. Att lägga locket på och inte låta människor diskutera fritt här är sprängkraft! Vill man på allvar uppnå jämlikhet och tolerans för mångkultur måste man ta sig en ordentlig genomkörare vad gäller värderingar och nå någon form av konsensus i samhället, för detta saknas idag. Och framför allt, slopa moralkakorna.

Strategisteg b2: Var saklig. Ta debatten.

När du har lyssnat färdigt på det människor, motståndare eller andra säger, säg att du förstår hur de känner och att du ser problemet de upplever. Visa att du är seriös och vill nå en lösning. Målet är ju trots allt att bygga ett konstruktivt samhälle. Ta alltid debatten, och våga vara saklig istället för känslomässig eller fördömande. Säg inte att t ex Sverigedemokraterna ljuger om de inte gör det – förklara din egen politik istället! Kommer någon med en rapport som visar att män ur vissa invandrargrupper är överrepresenterade när det gäller viss brottslighet, säg inte att det är fel (sitter du inte inne med en annan eller avsevärt mycket bättre statistik vet du ju faktiskt inte hur det ligger till) utan erbjud en annan och bättre förklaring till det faktum att det kanske är så istället för att låtsas att det handlar om fördomar eller vinklad fakta. Statistiken kanske stämmer, men inte för att dessa människor har andra gener utan pga. av deras sociala situation. Säg det istället för att prata om annat! Frågor som rör kulturtillhörighet är svårare att bemöta ideologiskt då de ofta är oerhört komplexa; begår man vissa brott för att man har en viss slags värderingar? Kanske, förmodligen. Alla, oavsett etniskt tillhörighet, som slår sin fru gör ju det för att de tycker att de har rätt till det. Alla våldtäktsmän våldtar för att de har en underlig kvinnoyn och vet att de kommer undan med det. Huruvida detta hör samman

eller visar sig på olika sätt i olika kulturer går att diskutera på väldigt djupa plan, gör det, det leder samhället framåt!

Demokrati har aldrig uppstått ur tystnad. Idéer kan bara spridas och få fler anhängare där det finns utrymme för det och där de potentiella mottagarna inte redan är upptagna med andra idéer. Högerextrema tankar kan inte leva vidare i ett samhälle där alla redan vet att de är fel eftersom man för en seriös debatt i frågan där man i stort funderat ut bättre lösningar som är väl förankrade hos folket. Här har tyvärr vi som är politiskt vänster oss själva att skylla. Vi har länge motarbetat allt vad konstruktivt förebyggande heter och öppnat upp för precis det klimat vi har idag där monster växer i garderoberna och sedan hoppar fram och utför högerextrema attacker eller intar riksdagen. Istället för att ta debatten och visa att vi har en bättre politik än motståndarna har vi ignorerat de grupper som är mest mottagliga för högerextrem propaganda och vägrat vinna den politiska diskussionen för att övertyga folk. Vi har också vägrat lyssna på vanliga människor när de beskrivit sin livssituation och då har de tillslut inte sett fler alternativ än det högerextrema. Att lägga locket på och låtsas som ingenting eller uppmuntra förtroendevalda att vara tysta i dessa frågor har aldrig löst några problem. De monster som detta beteende skapar frodas nu och har det bra och lockar till sig allt fler människor som i brist på bättre alternativ eller seriös diskussion hittar på sina egna svar vid samhällets skuggsida (extremhögern). Vill man spetsa till det kan man ju säga de antirasistiska grupper som arbetar såhär har sig själva att skylla för de ständiga högerextrema attackerna då man skapat goda förutsättningar för extremhögern att växa. När monstren nu kommer fram ur garderoben är allt man är intresserade av att försöka skrämja bort dem med nyckelskrammel!

Här måste fokus istället ligga på att erbjuda en bättre politik, med bättre förklaringsmodeller och bättre välfärd än den högerextrema och då kan debattvägran aldrig vara en arbetsmetod. Dagens antirasistiska kampmetoder är ofta primitiva och idéfattiga istället för intelligenta och strategiska. När man väljer att möta upp den högerextrema rörelsen med larviga marscher och nyckelskrammel skapar man fler offersympatier för "stackarna som inte får tala eller demonstrera ifred" än vad man gör nytta.

Istället för att ägna oss åt att propagera för det vi tror på; rättvisa och offentlig välfärd, minskade klyftor och kortare arbetsdagar för att vrida opinionen dit vi vill ha den låter

vi högerextrema krafter lura iväg oss på löjliga utflykter.

Vår främsta uppgift måste alltid vara att föra fram vår egen politik, oavsett vad andra grupper gör, inte att recensera andras. Här syns en obehaglig dubbelmoral i dagens antirasistiska kamp. Man gör gärna en massa uttalanden till höger och vänster om hur dumma de högerextrema organisationerna är och hur hemskt det är med våld och hot mot förtroendevalda vänsterpolitiker men lyfter inte ett finger för att på allvar förebygga eller försvaga dessa tendenser i samhället. Istället slänger man in mer bränsle genom aktiviteter där motståndarna framhålls som någon typ av front vi måste kriga mot.

Det är ju folket, och vanliga människors funderingar kring politik, vi måste nå.

Inför senaste valet kunde vi se hur både socialdemokraterna och vänsterpartiet gnällde och skramlade med nycklar åt allt främlingsfientligt men vägrade ta tag i den antirasistiska frågan på riktigt. De största organisationerna för politisk välfärd var också de starkaste och största krafterna för en "locket på-lösning" där de integrationsfrågor och integrationsproblem som ofta kommer upp i debatten, som flyktingmottagning, mångkultur och olika påståenden om invandrargrupper eller religioner, dvs frågor som väldigt många människor reflekterar kring (dock inte nödvändigtvis på ett destruktivt eller främlingsfientligt sätt) är totaltabu och inte får varken bemötas eller diskuteras på ett seriöst sätt. Istället för att föra en konstruktiv, öppen och intelligent debatt i dessa frågor och erbjuda bättre förklaringsmodeller och lösningar än de högerextrema tar man elitistiskt ifrån människor deras livsupplevelser och kallar alla som framför någon form av kritik eller frågor mot dagens system för smygrasister. Detta lockar knappast tillbaka dem till våra förklaringsmodeller och partier. Polemik vinner kanske några ytliga politiska poäng på kort sikt, men förändrar inte samhället. Den här sortens debattystnad är inget vapen. Fundera istället på vad som händer om vi inte bemöter motståndarna sakligt.

Strategisteg b3: Kalla inte dem du försöker övertyga för fula saker. Då lyssnar dem inte.

Även om det kan finnas en poäng i att inte alltid bemöta *alla* högerextrema organisationer eller göra någon slags indelning av dem som seriösa respektive oseriösa så är det en myt att de skulle gynnas genom uppmärksamhet i media. Sin propaganda sprider de bra själva genom moderna kommunikationskanaler. Det de gynnas av är att ingen, i media, tar debatten

med dem så att deras argument och arbetsmetoder prövas i offentlighetens ljus. Visst kan man strunta i en hel del argument och påståenden från organisationer man inte vill diskutera med – däremot kan man inte strunta i ämnet eller debatten som sådan. Finns det frågor därute måste vi som politiskt aktiva kunna ge svar, har människor svar måste vi kunna ställa rätt frågor.

Framförallt måste vi hålla i minnet att det är vänsterns väljare som nu röstar högerextremt. Det är inte galna virrpannor i nazikläder som lägger sin röst på främlingsfientliga partier utan vanliga människor. Börjar man kalla dem för fula saker, dumförklara dem osv skapar man martyrer som ingen lyssnar på. Och de som känner sig utanför gör val för att bekräfta sitt utanförskap, för att höra hemma i något. Högerextrema partier lever, än så länge i vårt land, mycket på missnöje och utanförskap. På att människor inte känner sig hemma eller hittar en plats i tillvaron. Börjar man "mobba ut" dess väljare kommer även dessa att börja leva utifrån sitt utanförskap.

Skramlar vi med nycklar när de högerextrema talar bekräftar vi bilden av dem som mobbade martyrer och när de säger att de, och deras väljare, behandlas illa av Sverige blir dem de enda politikerna som inte ljuger.

Istället för att genom konstruktiv debatt vinna över dem avfärdar man ointresserat denna väljargrupp (låginkomsttagare och lågutbildade) som verkligen skulle tjäna på och attraheras av vår politik, som dumma och kallar dem fula saker. Med den strategin som främsta vapen kan väl SD bilda egen regering vid nästa val och vi kan se fram emot mer främlingsfientlighet och mer högerextremt våld. När en förklaring till de högerextrema krafterna framgång är misstro mot det politiska etablissemanget blir utfrysning bränsle på brasan för de högerextrema. När en annan orsak är just ovilja att diskutera frågor kring mångkultur eller kännas vid de baksidor och svårigheter som ändå finns med invandring, integration och flyktingmottagande blir tystnad, liksom att politiker förnekar frågornas komplexitet, eller ännu värre nedsättande omdömen, röd matta in i främlingsfientliga partier för alla människor som söker svar.

De högerextrema krafter handlar till stor del om de som inte brukar få komma till tals, om dem de elitistiska politikerna i vänsterpartiet och socialdemokraterna kallar rasister utan att de på något sätt intresserar sig för rashygien. Om de som får representera och illustrera det fula, smutsiga och obildade Sverige som det politiska etablissemanget skäms för. Det

handlar om dem man pekar finger och skrattar åt bakom ryggen, om dem ingen vill lyssna på. Det svenska samhällets riktiga underdogs, de med lägst utbildning och lägst löner. De som inte får sina livserfarenheter tagna på allvar och därför drivs rakt i armarna på de enda som lyssnar och kan prata som vanligt folk, som verkar förstå vardagen och kan förklara den – extremhögern. De verkligt folkliga politikerna. De högerextremas framfart visar inte bara vad som händer när politikerna slutar lyssna och istället skriker rakt ut i vild predikan, kallar alla som inte hänger med i resonemangen, är rädda för att förlora jobbet eller känner sig utanför och orättvist behandlade för rasister eller främlingsfientliga utan också om hur genialt de högerextrema byggt en strategi för att fånga upp de väljare som annars inte röstar eller vet vad de ska rösta på (eller de som brukar rösta rött men inte längre vågar tro på samhällets förbättring). Detta måste vi komma ihåg varje gång vi pratar om antirasism och att arbeta för ett konstruktivt mångkulturellt samhälle. Det säger sig själv att ingen lyssnar på någon som kallar en fula saker.

LP rekommenderar följande strategi för större framgång i det antirasistiska arbetet:

- 1. Möt människor där de är. Acceptera och respektera deras erfarenheter men ta debatten på ett seriöst sätt där rena åsikter går isär.**
- 2. Var saklig. Försök hålla dig till det som är sant utan att överdriva.**
- 3. Undvik att kalla dem du vill övertyga för fula saker. Håll i minnet att det inte handlar om ett ental underliga individer utan i runda slängar en halv miljon människor som är av en annan åsikt än du. Försök undvika elitism och förakt. Det fungerar kanske för att förnedra andra människor, men inte för att övertyga dem.**

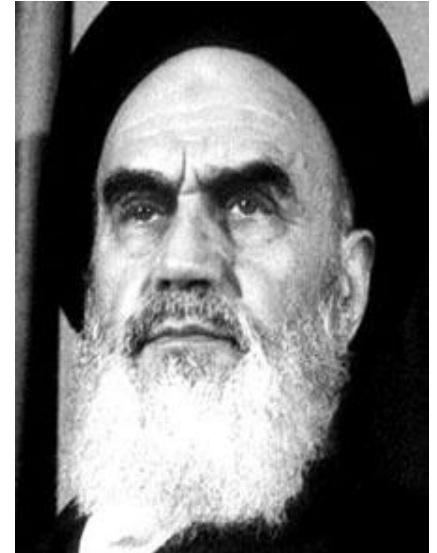
Om islamismen -

huvudfienden och ett antiimperialistiskt ställningstagande

I och med kriget mot Libyen har vissa delar av den svenska vänstern i stort övertagit den amerikanska och angloamerikanska inställningen i "kriget mot terrorismen", i vilken insatsen mot Libyen utan tvekan är en integrerad del, eller en fortsättning av den imperialistiska offensiven i de arabisk-

muslimska länderna. Den syn man övertagit är att huvudfienden alltid är islamismen eftersom denna är reaktionär i sin kulturella del.

Denna splittring, denna söndring, är i praktiken något som stora delar av framförallt den vänstersocialistiska vänstern i Sverige deltar i genom att kritisera jihadismen som den verkliga huvudfienden. På så sätt uppstår chimärer av motsättningar mellan religioner istället för den verkliga motsättningen, den mellan exploaterade och exploaterande länder, mellan imperialism och arbetarklassen. Den felaktiga syn vänstern antagit är att huvudfienden skulle vara islam eller muslimer som i sig är det stora hotet. Detta motiveras med en religionskritisk syn, en syn som framförallt bottnar i argumentation kring islams reaktionära kvinnoyn och liknande. Andra delar av vänstern har anammat en minst lika problematiska syn, nämligen att en nyanserad bild av islam, klassisk religionskritik, skulle vara liktydigt med rasism. Detta är i praktiken ett sätt att försvara de reaktionära mullorna och deras hejdular.

Problemet med det förstnämnda resonemanget är att det tar fokus från imperialismen. Antiimperialisternas utgångspunkt måste vara att se de verkliga förhållandena i världen. Det verkliga förhållandet är att islamismen och de islamistiska staterna har burits upp av imperialismen som system och speciellt USA-imperialismen som kontinuerligt hjälpt islamistiska regimer till makten. Vi får inte glömma att så länge den fundamentalistiska islamismen tjänade imperialismens och i synnerhet USA-imperialismens syften så underblåste dessa krafter regimernas tilltagande fundamentalism, så skedde i Saudiarabien, Kuwait, Irak samt i Pakistan och Afghanistan. Vad USA-imperialismen och dess lakejer nu gör är att bekämpa ett symtom på sin egen tidigare utrikespolitik eftersom den tjänat ut sitt syfte. Det verkliga målet för vänstern är därför inte att delta i USA:s "städprojekt" i de arabisk-muslimska länderna utan att fokusera på antiimperialistiskt arbete. Detta innebär nödvändigtvis inte att försvara de reaktionära mullornas värde men framförallt att peka på hur dessa mullor inte var något problem när de var nyttiga idioter i USA:s profitmaskin. Sedan finns ju ett stickspår där man kan hävda att den reaktionära kvinnoynen och liknande sociala konstruktioner i de arabisk-muslimska

länderna indirekt understött USA-imperialismen vilket i praktiken innebär att arbetarklasskvinnan i dessa länder är de som i större mån än någon annan har fått betala notan för en imperialistisk dollarpress belägen i Mellanöstern.

Samtidigt bör vi komma ihåg att vissa islamistiska fundamentalistregimer kommit till makten på grund av partier som socialistiska Arabiska socialistiska återfödelsepartiet (Baath) i Irak. Partiet bildades ursprungligen som en reaktion mot kolonialismen i de arabisk-muslimska länderna. I Arabiska socialistiska återfödelsepartiet såg vi hur irakierna gick en bättre framtid till mötes under ledning av presidenten Ahmad Hasan al-Bakr men hur hela projektet raserades vid al-Bakrs död och hur vicepresident Saddam Hussein sedan fick fritt spelrum och det progressiva statsbyggnadsprojektet dog med al-Bakr vilket gav fritt utlopp för islamismen med i praktiken samma konsekvenser som i de länder där USA-imperialisterna installerade sina lydregimer.

Samtidigt bör vi se till hur förhållandena till Ayatolla Khomeini blev när denne fick makten i Iran. Khomeini stöddes av många progressiva och socialistiska rörelser, mest framträdande kanske albanernas Albanska arbetets parti där Enver Hoxha menade att Khomeini skulle få stöd därför att han var antiimperialist. På endast denna grund går det aldrig att stötta en politisk rörelse. Khomeini antiimperialistiska hållning delades ju exempelvis av general Franco i Spanien vilket bör räcka som illustration i ett exempel på komplexiteten i ett sådant resonemang.

Jihadismen har två sidor, två ansikten, en god och konstruktiv, den antiimperialistiska, och en reaktionär i det som handlar om sociala och kulturella frågor, kvinnors rättigheter, sexuellt normbrytande och så vidare. Det vi måste komma ihåg är att samtidigt som vi prisar jihadisternas antiimperialism alltid kritisera dess reaktionära inställning i sociala och kulturella frågor, alltså den del som bygger på religiösa och kulturella- inte politiska grundvalar. Problemet är att den svenska vänstern ofta bygger sin argumentation på att ensidigt rikta in sig på en del av argumentationen och sedan nagla fast den egna organisationen vid ett ställningstagande

som man av stolthet inte vill överge även sedan det visat sig att den analys man gjort varit felaktig. Detta har redan för svenska vänsterns del lett till stöd i anfallskriget mot Afghanistan och invasionen av Libyen. En starkare historiebaserad analys hade i detta fall kanske inte kunnat hejda det förra men åtminstone det senare agerandet.

Problemet med den sistnämnda inställningen är istället att förment progressiva krafter ursäktar förtryck och reaktionära tendenser i religionsfrihetens namn och tar ställning för diktatorns frihet att fortsätta förtrycka sin befolkning vilket är minst lika problematiskt som att ursäkta bombningar i namn av att jihadismen skulle vara huvudfienden. Brytpunkten i resonemangen är således alltså synen på religionen och religionens betydelse i dessa krig.

Som aktiv medlem i både Vänsterpartiet, som jag anser intar den förstnämnda inställningen och därmed denna inställnings problem och som förbundsstyrelseledamot i Svenska Clartéförbundet som tenderar inta den senare inställningen och därmed dennas problem är min åsikt att det är den enfärgade argumentationen och inställningen som i båda fallen är det problematiska. Detta leder mig i praktiken till följande slutsats: Det finns bara ett antiimperialistiskt ställningstagande i denna fråga, nämligen att stötta de socialistiska rörelserna i de arabisk-muslimska länderna. Bara i och med de sekulära och demokratiska krafternas intåg kan mullorna motas på porten.

Skrivet

Vaddå Ockupera?

Occupy-rörelsen har svept över världen. Med start i ockuperingen av Zuccotti Park i New York (i närheten av Wall Street) samt massprotester i Spanien och Grekland, så har fenomenet, och dess budskap, fått stor uppmärksamhet och medföljande kritik. Men vad vill Occupy? Och vad kommer att hända med rörelsen? Det intressanta med Occupy-rörelsen är att dess spontanitet. De rörelser och protester som identifierar sig som Occupy världen runt är oftast autonoma gentemot varandra. Den gemensamma faktorn för deltagarna verkar vara ett missnöje med dagens ekonomiska system (och med en skyhögt arbetslöshet och statliga besparingsprogram i de flesta länder i väst så finns det gott om missnöje) samt en misstänksamhet mot de etablerade sätten att bemöta dessa formulerade problem. Occupy liknar sig gärna med folket, då de säger sig representera de 99% (som ej är mångmiljonärer), men sanningen i denna liknelse varierar från land till land.

I Sverige så har Occupy inte slagit igenom hos gemene man (även om de har fått stor uppmärksamhet medialt), och de etablerade partierna har hittills inte velat tillkännage eller bemöta rörelsen. I USA, där det sker stora demonstrationer dagligen i Occuypys namn, har politiker från borgmästare till självaste president Obama uttalat sig om rörelsen. Men vad kommer detta att leda till?

Vissa har förordat att Occupy ska bli Tea Partys motsvarighet på högerkanten.

Ingenting eller allting. Occupy-rörelsen har en förkärlek till direktdemokratiska medel. Allt ska röstas på och alla ska få en röst. Samtidigt har den inga utsatta mål, varken realpolitiska (vinna val, driva lagstiftning) eller ideologiska (gå ut ur eurosamarbetet, avskaffa privata

banker). Målen är ytterst generella, att ”ersätta det nuvarande systemet med ett mer rättvist och pålitligt system”, och medlen likaså: att informera och diskutera fram till rätt väg att gå. Detta har fått många att avfärda Occupy-rörelsen som en rörelse för drömmare och flummare. Och nog för att protester och demonstrationer skapar mediautrymme, men om denna tagna plats inte används till att förespråka aktiv handling, så blir det bara en massa skrik och opinion.

Detta är saker som Occupy behöver komma förbi om de ska (för)bli en maktfaktor i samhället. En jämförelse är Tea Party-rörelsen som började som ett populärt forum för missnöje med Obamas regering. Den övergick dock snabbt till politisk aktivism och i valet 2010 var Tea Party rörelsen den stora vinnaren (både inom det Republikanska partiet och gentemot demokraterna). Vissa har förordat att Occupy ska bli Tea Partys motsvarighet på högerkanten. Detta kräver dock en organisation som skiljer sig stort från dagens tältanarki samt de etablerade partiernas stöd. I USA kan detta hända. I Sverige verkar det inte troligt. Occupy-rörelsen har skapat publicitet och debatt. Men kvarstående förändring? Den sannolikheten verkar, tyvärr, inte vara större än den procent de säger sig kämpa emot.

Lite kort om finanskrisen

Finanskrisen skedde i faser, och sker än, men för flera så utmärker sig september 2008, då storbanken Lehman Brothers gick i konkurs, som startskottet för den största ekonomiska kris sedan 1930 talet.

Man kan gå tillbaka hur långt som helst i tiden för att förutspå händelserna, men i stora drag var det två trender som ledde till att bubblan sprack.

1. Den omfattande avregleringen och ökande komplexiteten hos finansmarknaden
2. USA-regeringens fokus på lånefinansierad tillväxt och förnekelse av finansbubblor.

Från 80- talet och framåt så avreglerades den finansiella marknaden. Samtidigt så utvecklades avancerade matematiska system och statistiska modeller för att förminska risken för investerare. Detta ledde till stark tillväxt men också större svängningar på marknaden. Tidigare hade vi haft ett trögt system, men som var stabilt. Efter 80 talet så fick vi ett snabbare system men som oftare gick i kris. En av de första stora kriserna var ”junk bond” krisen 1987. Redan då motbevisades flera av de grundidéer bakom finansiell teori, teorier som fortfarande lärs ut, men finansmarknaden verkade inte bry sig, utan fortsatte att förlita sig på statistik baserad på felaktiga antaganden. Varför det?

Folk fick det inte bättre, inte mer pengar att spendera, och kineserna spenderade inte sina pengar heller.

Delvis berodde det på regeringen. Clinton och Bush ville båda öka tillväxten och det ekonomiska välståndet i USA. Men, tack vare Kinas entré på världsmarknaden så sjönk värdet på amerikanska arbetare. Folk med pengar och kapital valde att använda dem i Kina, där arbetskraften var billigare, än att satsa på jobb och produktion i USA. Detta ledde till att flera hundra miljoner kineser tog sig ur fattigdom. Det ledde också till att reallönerna för medelfamiljen i USA stagnerade. Folk fick det inte bättre, inte mer pengar att spendera, och kineserna spenderade inte sina pengar heller. Så istället fokuserade regeringen på att höja folks tillgångar. Detta betydde främst hus. Man höll räntan låg och

gav stöd till husägare. Huspriserna steg, vilket gjorde folk, på pappret, rikare. Sedan uppmuntrades man att låna mot denna nya rikedom för att konsumera. En bubbla började ta form.

Inflytelsrika ekonomer antog att bubblor inte existerade och om de mot förmodan gjorde det så gick det inte att göra något åt dem.

En tidigare bubbla var IT boomen. Dess krasch fick president Bush och riksbankschefen Alan Greenspan att trycka hårdare på räntan. Låg ränta ökade huspriserna. Så länge huspriserna steg så blev alla rikare, och ekonomin fortsatte växa. De med makt att förändra vägrade tro på något annat. Antingen för att det var politiskt ogynnsamt eller, som för Greenspan, för att det gick emot deras ekonomiska ideologi. Greenspan, och flera andra inflytelsrika ekonomer, antog att bubblor inte existerade och om de mot förmodan gjorde det så gick det inte att göra något åt dem. Alltså var det bara att hålla tillväxten igång och hoppas på det bästa.

Huslån blev den stora drivkraften bakom USAs ekonomi.

Samtidigt gjorde bankerna storvinster. Det hela gick ut på att bunta ihop huslån i stora fonder, så kallade CDOs, där risken för varje lån minimerades eftersom det slogs ut på alla andra. Att några lån inte betalades tillbaka vägdes upp av alla de andra. Denna uppdelning gjordes mycket komplex, där ägarstrukturer och riskfördelning blev svårsmått. De som skulle bedöma dessa fonder, Kreditvärderingsinstitutet, förstod inte eller ville inte förstå strukturen och bedömde dessa fonder som näst intill riskfria. Den höga avkastningen lockade till sig mer och mer pengar under början av 2000 talet. Vilket ledde till större krav från bankerna på att mer pengar skulle lånas ut. Huslån blev den stora drivkraften bakom USAs ekonomi.

NINJA, det stod för *No Income, No Jobs or Assets*.

Paradexemplet på lånhysterin blev de så kallade NINJA lånen. NINJA, det stod för *No Income, No Jobs or Assets*. Dvs ingen inkomst, inget jobb och inga tillgångar. Det hade gått så långt att de enda som fortfarande inte hade huslån var de som inte var i stånd att betala sina lån. Dessa skulle nu hålla uppe USAs ekonomi. Andra varianter utav lån som dök upp var 2/28 lånen, där låntagaren de två första åren betalade en låg ränta, som sedan

chockhöjdes med 50-100% de resterande 28 åren. Dessa typer av lån kulminerade 2005 och 2006 då över en biljon, dvs 1000 miljarder, dollar lånades ut, en stor del av dem NINJA eller 2/28 lån. Två år senare var krisen ett faktum.

Trots optimism så visste bankerna om de risker de tog.

Vad gjorde bankerna? Detta lånesätt var mycket riskabelt även för dem. Trots optimism så visste bankerna om de risker de tog. En kris hade redan skett på huslånsmarkanden i samband med asienkrisen 1998. Så varför gjorde de inget?

Varje lån som generade vinst idag och risker i framtiden blev en garanterad löneökning.

Först och främst så tjänade folk mycket pengar på att dessa lån. De som godkände lånen fick provision för varje lån, oavsett risk. De som jobbade med fonderna fick bonusar för varje år med rekord vinst. Kreditvärderingsinstitutet

tjänade multum på att hålla god min. Endast investerarna verkade ha något att förlora. Och mycket riktigt så förlorade många sin förmögenheter när Lehman gick i konkurs. Men effekten på världsmarknaden var för stor, och ännu fler räddades undan den risk de hade utsatt sig själva för. Men cheferna, Vd:arna, företagsledarna som styrde dessa banker och som fattade de dagliga besluten. Hade inte de intresse av att tänka långsiktigt? Delvis inte, då en stor del av deras lön bestod av bonus baserad på årlig företagsvinst. Varje lån som generade vinst idag och risker i framtiden blev en garanterad löneökning. Men även om Vd:n inte var fokuserad på sitt arvode så fanns det anledning att fortsätta spelet. En satsning på det säkra skulle visa sig direkt i form av sämre avkastning. De företagsledare som hoppat av IT hetsen förtidigt år 2000, blev snart avskedade när deras fonder inte steg i samma hastighet som andra. De ersattes av mer riskbenägna chefer. Och när krisen väl var framme så var det inte den enskilda individens beslut det var fel på. Man hade ju bara följt med strömmen.

Kultursidorna

Nu har det blivit höst på allvar, snart vinter, och LP kan inte låta bli att tipsa om kultur innehållande begär och stark passion! Denna gång innehåller kultursidorna både litteratur, musik och film. Vi vill särskilt tacka för det insända materialet om Chockdoktrinen – för det går ju inte att leva enbart på kärlek och passion.

Av Helena Henschen

I skuggan av ett brott

Den 7 mars 1932 begärs juridikstuderande Fredrik von Sydow, 23 år, och hans hustru Sofie von Sydow, 23, efterspanade och anhållna som misstänkta för mord på Fredriks pappa Hjalmar och familjens två tjänstekvinnor. Morden blev, tillsammans med mordet på Olof Palme ett av de mest uppmärksammade och omskrivna brotten i svensk kriminalhistoria. Inte bara för att Hjalmar von Sydow var en av landets mest kända personer utan för sina pikanta detaljer, intriger och gåtan som förblev olöst. Redan samma kväll får brottet sin upplösning när polisen hinner upp det unga paret på en studentrestaurang i Uppsala där Fredrik - mot

en bakgrund av ostron och champagne, vilket var Fredrik och Sofies vanliga kvällsmeny i lokalen – gör slut på jakten genom att skjuta först sin hustru och sedan sig själv i huvudet med en revolver han gömt innanför jackan. Morden fick aldrig någon lösning och de anhöriga aldrig några svar på varför Fredrik och Sofies liv slutade i katastrof. Kvar blev två familjer, två hela släkter och en treårig dotter som levt återstoden av sina liv i skam och stigmatisering och aldrig vågat tala om morden.

Helena Henschen, barnbarn till Hjalmar von Sydow bryter med *I skuggan av ett brott* tystnaden och hoppas att katastrofen någon gång ska nå ett slut.

Fredrik och Sofie tillhör Stockholms absoluta överklass i 1920-talets Sverige.

Fredriks pappa Hjalmar von Sydow är riksdagsman i första kammaren och chef för Svenska Arbetsgivarföreningen (numera Svenskt Näringsliv). Sofies pappa Alrik bygger upp det lilla bolaget Hansa till en av landets största försäkringsbolag. Trots att deras pappor båda tillhör eliten av svenskt näringsliv och har mycket gemensamt är de allt annat än förtjusta i varandra och det är en ren slump att den skärgårdsvilla Alrik köper för representationsmiddagar och familjens sommarnöje ligger granne med von Sydows skärgårdsparadis. Det är här Fredrik och Sofie lär känna varandra under ljusa sommarvistelser på varma skärgårdsklippor. De är 16 år och passionen och förälskelsen rullar in i deras liv med våldsam kraft. Kärleken är vägen ut och vägen bort.

Både Fredrik och Sofie beskrivs av sin omvärld som excentriska personer, både till sin klädsel och till sitt sätt. Fredrik som går ut med högsta betyg på sin studentuppsats men vållar sina lärare mer bekymmer än glädje genom sitt leverne och nonchalanta inställning. Redan i realskolan förbryllar han sin omgivning genom att uppträda i käpp och hatt och kräver att bli betraktad som en världsvan och lättsinnig lebeman. Han läser Oscar Wilde och missbrukar narkotika och avbryter sin militärtjänstgöring i förtid. Sofie, som sedan hennes mamma lämnat familjens hem på Strandvägen för en rumänsk violinist hon mött i NK:s tesalong – vilket var en stor och omtalad skandal inom den stockholmska societeten –

kastar sig trööstlöst in i vuxenvärlden samtidigt som marken rämnar under henne. Man pratar om Sofies familj bakom deras rygg och hennes pappa tvingas komma upp med en gentlemannamässig lösning som blir fullständigt förödande för Sofie och hennes syskon; han försörjer sin fru och hennes nye man mot att barnen aldrig mer ska få se eller tala med sin mor.

Fredrik och Sofie ägnar sig åt utsvävningar och revolutionerande populärkultur. Ett litet cigarettetu med inskriptionen Dans la nuit bekräftar vad som sker för eftervärlden. De tar in på hotell på nätterna och Fredrik anordnar fester där han kan stå i centrum med beresta berättelser och diskussioner i filosofi och vetenskap. Räkningarna skickar han till Hjalmar som visserligen skäller och förbannar Fredrik men biter ihop och betalar – han sitter dag som natt i politiska och fackliga förhandlingar och har inte tid att agera barnsköterska åt Fredrik. När Fredriks äldre syster Emmy plötsligt väntar barn ställs familjerelationerna på ända. Emmy blir förlamad av skräck och sorg och hamnar i rullstol då Hjalmar, trots att Emmy är förlovad och bara månader ifrån sin myndighetsdag, bestämmer att hon ska skickas till Innsbruck för att i hemlighet föda och lämna bort barnet.

Fredrik lämnas ensam med sin pappa och när mor och dotter återkommer till Sverige befinner sig båda i ett kraftigt morfinmissbruk.

Fredriks mor som varit ”svag i nerverna” länge återhämtar sig aldrig från påfrestningarna och dör i sviterna av sitt missbruk bara några år senare. En stark syskonkärlek växer fram mellan Fredrik och Emmy och lillebror dras med i storasysters missbruk.

När det visar sig att även Sofie och Fredrik väntar barn förstår Fredrik att Emmys öde också kommer att bli hans. Han ber Hjalmar att skriva under en handling så att han och Sofie kan gå till kungs och få gifta sig trots att de ännu inte är myndiga. När Hjalmars svar endast blir en oengagerad suck och en trött kommentar om att Fredrik får vänta med giftermål tills han själv kan försörja fru och barn och att han borde ägna sig åt sina studier istället grips Fredrik av raseri och han och Sofie planerar ett gemensamt självmord.

Det blir Alrik som griper in och bestämmer att Sofies ska skickas till sin faster under

graviditeten för att sedan resa till Italien där Sofies styvmor har en syster som kan ta hand om barnet, vilket också sker. När Sofie återkommer till Sverige och de blir myndiga gifter hon sig med Fredrik, men trots att båda deras familjer har råd att försörja dem flyttar de inte ihop och lever tillsammans, papporna vill nå en annan lösning och kan genom sina plånböcker arrangera vad som passar dem. Barnet hämtas hem till Sofie som plötsligt en dag ser Fredrik med en annan kvinna.

Han bjuder in till ett farligt spel, en maktkamp vars spelregler han ensam ställer upp med målet att driva upp en spänning mellan dem och manipulera fram en tillvaro byggd på svartsjuka.

Sofie som inte förmår eller äger något redskap för att spela med står försvarslös inför maktkampen och ansöker om skilsmässa från Fredrik som kastar sig ut från ett brinnande hus med en allvarlig skallfraktur som följd. En tid senare är de båda döda.

Fredriks mors läkare tipsar oombedd polisen efter mordet men om det är Fredriks narkotikamissbruk som leder fram till vanföreställningar och paranoia eller om han faktiskt missbrukar för att lindra en allvarlig psykisk sjukdom är det ingen som vet, inte heller om hans våldsamma utbrott kommer sig därav eller om katastrofen bara är slutet på ett våldsamt uppror mot en pappa vars krav och förväntningar han aldrig kan, eller vill, leva upp till. Inte heller om mordet utgör den slutliga produkten sprungen ur en känsla av att aldrig duga. Klart är i vart fall att Fredrik dör i en blandning av triumf och psykisk utmätning. Han får sin revolt och sin hämnd. Sofies roll är mera oklar och ingen vet om mordet och dess brutala upplösning var resultatet av ett gemensamt beslut eller av ett av Fredriks nyckfulla infall. Kanske har Helena Henschen, av hänsyn till Sofie, som egentligen hette Ingun, och hennes efterlevande också valt att inte forska närmre i den delen av historien.

Jag vet att Fredrik går mot en katastrof men jag kan inte lämna honom, gråter hon inför sin bror bara en vecka innan katastrofen är ett faktum och Fredrik tar livet både av sin pappa, henne och sig själv. Helena Henschen, som själv växte upp i en som det verkar ganska vanlig familj i 1950-talets Sverige fram till dess att hennes pappa av en slump blir tvungen att

berätta för henne om de Sydowska morderna och hennes egen mamma – som inte står ut med att folk vänder sig om på gatan efter henne och viskar fadermördare om hennes bror eller tystnar varje gång hon träder in i ett rum och ungefär samtidigt flyr till Danmark – illustrerar "händelsen" som man talar om morderna, som en dröm. Genom hela sin uppväxt vaknar hon på nätterna av en besynnerlig dröm; någon krossar en glödlampa och håller skärvorna i hennes öra. Hon har fått vetskap om något som är så fruktansvärt att öronen inte förmår höra.

Men inget gott har kommit ur tystnad, resonerar hon. Och läser man mellan raderna hos Henschen som själv vikt sitt liv åt FNL-rörelsen, Marxistiskt Forum, Mah-Jong och internationell solidaritet: klassamhället och låsta dörrar leder inte till något konstruktivt i längden, för någon. Med egna erfarenheter av att tvingas dölja sitt släktskap med storlockoutgeneralen som låg bakom både storstrejken 1909 och skotten i Ådalen under sin tid i FNL:s demonstrationståg lyckas Henschen förmedla en trovärdighet både i samhällsperspektivets dynamik och i känslan av utanförskap och att inte vara accepterad någonstans, liksom i sin utmärkta samhällsanalys. Morderna på tjänstekvinnorna, som för alltid fastnade i en identitet som bestod i att de var just mördade tjänstekvinnor, blev uttrycket för överklassens totala arrogans, menar hon.

I skuggan av ett brott kan läsas om många gånger. För intrigen, de historiska miljöerna och för fingertoppskänslan i berättandet, men främst för den ödmjuka men oerhört starka människokärlek som lyser igenom berättelsen likt Fogelströms beskrivningar av Stockholms invånare. Tillsammans med Helena Henschens behagliga och mjukt rytmiska språk är *I skuggan av ett brott* massage för själen.

Betyg:

Ett måste! Passar dessutom utmärkt att läsa under mörka höstkvällar eller juledigheten.

Johnny Cash, The Man in Black & Walk the Line

- ett samlingsalbum och en spelfilm

Det går väl knappast att nämna Johnny Cash (f. 1932) utan att samtidigt ta upp June Carter (f. 1929) och deras status som ikoner inom populärkulturen. June Carter var en barnstjärna från amerikanska södern som uppträdde tillsammans med sin familj, Johnny Cash hörde henne på radio som barn och drömde om att själv någon gång bli en dyrkad stjärna. Strax efter sitt genombrott som artist stötte han ihop med June under en turné och han kom att fascineras av henne, hennes talang och levnadsöde.

”Reese Witherspoon och Joaquin Phoenix gör enastående tolkningar och har lärt sig sjunga som originalen”

De började uppträda och turnera tillsammans och trots att båda två var gifta på sitt håll (June Carter hann avverka två äktenskap och få ett barn med respektive man innan hon till slut gifte sig med Johnny Cash sedan han friat till henne under ett av deras framträdanden) var Johnny fast besluten att dela sitt liv med June.

Om detta, och Cashs genombrott som artist och låtskrivare handlar filmen *Walk the Line* (2005), som för övrigt är en utmärkt ingång till

Johnny Cash musik för den som inte fått tillfälle att upptäcka den tidigare då både Reese Witherspoon och Joaquin Phoenix som spelar huvudrollerna både gör enastående tolkningar av och lärt sig sjunga som originalen (och ja, de är till och med snäppet charmigare och sötare än verklighetens JC/JC!).

Som komplement till filmen funkar samlingsalbumet *The Man in Black* med några av Johnny Cash absolut bästa låtar, liksom ett par duetter tillsammans med June Carter, utmärkt för den som vill bekanta sig med musik- och ikonfenomenet Cash. Här tar filmen också upp många av de myter som florerar kring hans mer kända låtar.

”Vi får se dåtidens stjärnor som Elvis och Jerry Lee Lewis och höra Johnny Cash berätta om ”den nye vissångaren” Bob Dylan som han upptäckt och skrivit ett brev till – på en spypåse.”

Vi får bland annat se en scen ur den händelse där June Carter lär ha tröttnat på Cash och sina övriga manliga turnékollegor och beskyllt dem för att vara oseriösa och bara dricka öl medan hon försökte hålla samman arrangemangen och hon utbrister att hon ångrar att hon någonsin gick med på att turnera med Cash och de andra. När de inte tycks ta någon notis om henne tappar hon tålmodet, kastar ett antal tomma ölflaskor på dem och suckar att ”you can’t walk the line” varpå Cash till ett kommande framträdande skriver en av sina mest kända låtar I Walk the Line. Eller när JC/JC långt senare under sin fängelseturné av en fängelsedirektör ombeds att inte spela något som kunde göra fångarna upprörda utan gärna hellre något som kunde få dem att glömma att de satt inlåsta då Cash lär ha vänt på klacken, gått rakt ut på scen, hånskrattat och sagt ”den här är för fängelsedirektören” varefter han sjungit den till amerikansk kriminalvård mycket kritiska San Quentin och Folsom Prison Blues.

Och kanske är det just hans låtar på temat fängelser och sociala frågor som genom decennier gjort Johnny Cash så väldigt omtyckt bland samhällets utsatta och underdogs. Med sånger som Folsom Prison Blues, I Got Stripes, Busted och Wanted Man har han spelat rollen som en badboy och åtnjutit förtroende bland fängslade och

marginaliserade människor världen över. Detta trots att hans egen erfarenhet av att vara i klammeri med rättvisan sträckte sig till enstaka dagar som häktad för mindre förseelser och för att en gång ha fört narkotikaklassat läkemedel över en delstatsgräns där preparatet ansågs olagligt på ena sidan gränsen men inte på den andra.

Hans starka och uppriktiga engagemang för de utsatta och svaga och för förhållandena inom den amerikanska arbetarklassen märks också tydligt i spår som *Man in Black* och *One Piece At A Time* som handlar om att Cash som anställd på en bilfabrik varje dag under många års tid smugglar ut en liten bildel i sin lunchlåda för att tillslut kunna sätta ihop en bil han aldrig skulle ha råd att för ärligt förtjänade pengar köpa själv, samt i låtar som *Get Rhythm*, *Don’t Take Your Guns To Town* och *The Ballad Of Ira Hayes*.

Dock är väl Johnny Cash kanske, åtminstone för en del av oss, mest känd för sina passionerade texter om kärlek och mörk längtan och här är personliga favoriter från *The Man in Black* spår som *Without Love*, *Sea Of Heartbreak* och *Flesh And Blood*. Andra låtar som är värda lite extra uppmärksamhet på denna genialt sammansatta samling är *The Beast In Me*, *I Won’t Back Down*, *Tennessee Flat-Top Box* (för den samtidskildrare som Cash ändå var) och bonusspåret *Me And Bobby McGee* som är en liveinspelning från Österåkeranstalten där Cash pratar förbluffande bra på svenska.

Filmen innehåller förutom genomarbetade miljöer och teman som Johnny Cash stora barndomstrauma – som kom att prägla både hans privatliv och artistkarriär och, som filmen antyder, hindra honom från att bli vuxen känslomässigt, en hel del roliga samtidsdetaljer. Vi får se dåtidens stjärnor som Jerry Lee Lewis och höra Johnny Cash berätta om ”den nye vissångaren” Bob Dylan som han upptäckt och skrivit ett brev till – på en spypåse.

”När Cash musik annars är känd för att skänka tröst är väl duetten *A Girl From The North Country* snarare ägnad att få människor att gråta och känna dödsångest, men trots att man hör Bob Dylan gnälla i bakgrunden i refrängerna

är det svårt att motstå detta spår.”

Bob Dylan och Johnny Cash utvecklade sedan en djup och speciell vänskap och fann på något underligt sätt varandra trots sina olikheter och kom senare att tillsammans sjunga in A Girl From The North Country som duett (!), vilket väl säger en del om dem båda och deras vänskap. Just detta spår, som både i musikaliskt arrangemang och framförande totalt saknar glädje avviker också kraftigt från övriga spår på samlingen och Cash vanliga musik som hur sorglig och mörk den än är alltid innehåller och symboliserar hopp. När Cash musik annars är känd för att skänka tröst är väl duetten A Girl From The North Country snarare ägnad att få människor att gråta och känna dödsångest, men trots att man hör Bob Dylan gnälla i bakgrunden i refrängerna är det svårt att motstå detta spår.

Dylans musik återkommer också i It Ain't Me Babe där Cash och Carter bara ett par år innan de gifter sig sjunger in den som duett (vilket naturligtvis blir en superhit) och (som alltid när andra artister sjunger Dylan) gör det med markant bättre känsla än originalet. De lyckas i sin tolkning av Bob Dylans gnälliga kvinnofientliga låt förvandla en i raden av många jag-vill-inte-ha-någon-flickvän-låtar (nej tack Bob, ingen är intresserad av dig heller so don't bother) till något genuint. Tolkningen av It Aint Me Babe är också ett av många exempel på den mörka och lite speciella humor som Johnny Cash och June Carter delade under sitt 30-åriga äktenskap och som syns bland annat i spår som Jacksson, When It's Springtime In Alaska och Cashs A Boy Named Sue.

Det sägs att många av Johnny Cash mörkare sånger är skrivna till June Carter vilket också filmens intriger snuddar vid. När Cash och hans fru slutligen skiljer sig (officiellt är det Vivian som lämnar honom på grund av hans narkotikaproblem – i vilken utsträckning det egentligen handlade om June Carter försöker filmen ge svar på även om vi naturligtvis aldrig får reda på sanningen) flyttar June så småningom in till Johnny, officiellt för att hjälpa honom bli fri från sitt missbruk. Ett par år senare gifter de sig, en vecka efter att Cash friat under ett gemensamt uppträdande och de offentligt blivit ett par. Att June Carter redan flera år tidigare skrev Cash kanske mest kända låt, Ring Of Fire, som ska illustrera dåtidens version av manlig åtrå, om inte till, så åtminstone för honom säger väl också något

om vad som egentligen pågick bakom kulisserna.

Man kan man undra vad, eller var, Cash skulle varit utan Carter. June tenderar, trots att hon var en etablerad och firad artist långt innan Johnny Cash började uppträda och trots att hon lyckades försörja både sig själv, sina män, döttrar och föräldrar på sin musik, att för eftervärlden hamna i skuggan av myterna kring Cash på grund av sitt äktenskap med honom. Här lyckas filmen ändå visa något av vad de båda stod (och stod upp) för och får också ytterligare plus för sin skildring av June som en intressant och tredimensionell person och inte som ett bihang till Cash, vilket hon aldrig var. *Walk the Line* lyckas också mellan raderna antyda vad alla redan vet; bakom varje framgångsrik man står en ännu mer framgångsrik kvinna.

Betyg:

Chockdoktrinen: katastrof- kapitalismens genombrott

Av Naomi Klein.

När jag läste boken fick jag en rejäl dos samtidshistoria. Boken har förändrat delar av min världsbild. En motsvarande påverkan

tidigare var händelserna kring Vietnamkriget som också bidrog till min syn på tillvaron.

Chockdoktrinen ger även bakgrunden till Greklands situation idag där internationella investerare väntar på att för en billig penning komma över och privatisera Greklands statliga tillgångar.

Bli inte avskräckt av bokens många sidor, boken är lätt att läsa och spännande, 100 sidor är fö. fotnoter.

Text från bokens omslag och recensioner:

*”Chockdoktrinen är ingen ny uppfinning .
Ända sedan 1900-talets mitt har
Chicagouniversitetets ekonomiska fakultet
fungerat som en politisk idéfabrik där man
skrivit ut recept åt världens politiker på hur de
kan införa den totalt fria marknaden med
hjälp av ekonomisk chockterapi”.—
”Förkrossande grundlig i sin dokumentation.
Chockdoktrinen är boken som kan
underminera hela det nyliberala ekonomiska
tänkandet av i dag och förändra
samhällsdebatten för en lång tid framåt.”*

Vad nu då?!

En krönika av Jonas Lundgren

Två blev en när PS fick välja (tack och lov för det)!

Jag motsatte mig delat partiledarskap. Sen tappade jag hoppet. Sen fick jag tillbaka det igen. Och nu vet jag inte vad jag ska tro. Delat partiledarskap är enligt mig en idé som bygger på populistiska förhoppningar, taktik och oklarhet. Jag ska förklara i tur och ordning vad jag menar, en argumentation som även återges i Vänsterpress nummer 8-2011.

”Att idén om delat partiledarskap bygger på populism är en naturlig slutsats.”

Att idén om delat partiledarskap bygger på populism är en naturlig slutsats. Vänsterpartiet är ett parti som förlorat fler visioner än vi förvärvat. Det är en stagnationsprocess som funnits med i det här partiet sedan 1990-talet skulle jag våga påstå. Denna stagnationsprocess har i praktiken inneburit att nya och fräscha idéer inte växer på trån i den halvtaskigt skötta trädgård som utgör Sveriges största socialistiska och feministiska parti.

I ett ganska tarvligt men ekonomiskt gynnsamt (man slipper inkalla en extrakongress vilket hade varit det mest demokratiska och vilket också skedde inom SAP) försök att få igång en diskussion om framtidens vänsterparti tillsattes Framtidskommissionen vars arbete i praktiken tycks ha gått ut på att åka runt och berätta om idéer man sinsemellan diskuterat sig fram till men som har en relativt svag förankring i partiet, här menar jag att man absolut haft ambitionen att vara lyhörd och transparent men inte lyckats eller haft kompetens att vara det. Arbetsformerna för denna kommission har varit vaga och för detta kan bara partistyrelsen lastas.

”I samma anda av ”förnyelse” lades förslag om ett delat partiledarskap.”

I samma anda av ”förnyelse” lades förslag om ett delat partiledarskap. Förslaget hade sina tyngsta förespråkare i partidistriktet i Dalarna. Vad man menade var att ett nytt ledarskap och en ny ledarskapsmodell skulle göra vänsterpartiet just så fräscht och nytt som medlemmarna önskade sig. Problemet var snarast att man helt enkelt vägrade att ta diskussionen om den praktiska aspekten av delat partiledarskap.

”...vi vet att det personliga är politiskt.”

I början rönste ”framstegsförespråkarna” föga framgång. Dock vände vinden när en efter en fyra partiledarkandidater trädde fram. Nu började frågan handla om taktik. Istället för att, som brukligt, ta ställning för en kandidat kunde man ta ställning för två och därefter slutligen en om förslaget om delat partiledarskap inte skulle gå igenom. Debatten började plötsligt, ivrigt påhejat av bland annat Jens Holm, att man skulle se till politiken istället för personen. Detta är för varje normalt skolad vänsterpartist ett ickeargument, vi vet att det personliga är politiskt. Taktikresonemangen blev också de tyngst vägande argumenten för delat partiledarskap men samtidigt minst förekommande i debatten.

Det är också naturligt att det som följde i spåren av den halvt misslyckade diskussionen om delat partiledarskap rent diskussionsmässigt var de praktiska resonemangen varav det kanske hittills märkligaste står i motionen D4 till kongressen från Vänsterpartiet Norberg: *Denna förödande och på många sätt omänskliga utsatthet, ensamhet och press på högst personliga egenskaper kommer med all säkerhet att öka ytterligare i det sa kallade 24-timmarssamhället som vi till stora delar redan lever i.* Kamraterna i Norberg menar alltså att pressen mot en partiledare skulle vara anledningen till att dela partiledarskapet mellan två stycken.

Man menar också att denna press kommer att öka under kommande kongressperiod, varför? Någon motivering lämnas inte. Dock är detta ett av de argument som kan lyftas fram som övertänkt i relation till att den mediala

logiken i att rikta in sig mot en enskild person aldrig skulle brytas eller förvirras av ett delat partiledarskap, här behöver man bara titta på resultatet i miljöpartiet där man helt enkelt har riktat in sig på ett språkrör i taget. Så enkelt är det. Och två partiledarkollega i samma parti ska ha samma politiska och personliga ansvar. Detta innebär i praktiken att det inte är tanken att man som den för tillfället medialt mest exponerade i partiet ska kunna ha sin kollega som samtalsterapeutisk partner, vederbörande har också ett jobb att sköta.

”Det är också skönt att det bara finns en kandidat att välja på i partiledarvalet.”

Förslaget om delat partiledarskap är till lika stora delar populism, taktik och oklarhet. Därför är det skönt att partistyrelsen föreslagit ett avslag. Det är också skönt att det bara finns

en kandidat att välja på i partiledarvalet. Han heter Jonas Sjöstedt (jag erkänner villigt att jag bytt fot i den frågan).

Tvehövdad ledarskap?

Medlemssidorna

Sagt&Gjort

Motion till partikongressen av Mona Trumstedt

Nedan följer en motion som skrivits av Mona Trumstedt (motion A67) till partikongressen. Här följer den i heltext som insändare i Lidingöpolitiken.

Ang sjukförsäkringen.

Undertecknad deltog i påskuppropets demonstration på Medborgarplatsen i Sthlm april 2011. Platsen var full av demonstranter. Talare var de sjukskrivna själva, representanter från kristna ; andra religiösa trosinriktningar, vänstersocialdemokrater, facket, representanter för läkare och socialsekreterare. Vittnesbörden om självmord och för tidig död var belysande och gripande. Det fanns ändå hopp om förändring, då manifestationen var stark . Jag undrade bara varför inte någon representant från mitt parti talade?

Vår statsminister Fredrik Reinfeldt kommenterade efteråt att arbets- och rehabiliteringsfungerade bra och det inte fanns anledning ändra på systemet, annat än i smärre frågor. Kanske man inte skulle tvinga döende i cancer till arbetsrehabilitering. Till min förvåning kom inte något manifest till försvar för de drabbade från vänsteroppositionen.

I Vänsterpress nr 9 2011 skriver Berit Sjögren från Värmdö i samma fråga. Varför är det så tyst från V i sjukförsäkringsfrågan? Hon tar upp att långtidssjukskrivna ,som inte längre har sjukpenningsgrundande inkomst ,tvingas till socialtjänsten för att ansöka om försörjningsstöd och den förnedring det innebär. Inte nog att man är sjuk, man måste också göra sig av med de tillgångar man kämpat sig till under sitt arbetsliv och vara totalt medellös för att få hjälp!

Många människor lider i tysthet, vilket jag kan bekräfta såsom varande kurator inom primärvården. I SvD 111003 finns en artikel

ang "Nya krav för jobben". Enl forskare vid IFAU Institutet för arbetsmarknadspolitisk utvärdering ligger arbetslösheten på samma nivå som 2006. Däremot har de långtidarbetslösa blivit fler. Man kan säga att Aliansen misslyckats i sin arbetsmarknadspolitik. Jobbskatteavdragen har dock medfört att vår sociala trygghet försämrats, dvs a-kassan och sjukförsäkringen har minskat i effektivitet. Samtidigt har många lämnat a-kassan ,då avgifterna höjts kraftigt. Läget är alltså alarmerande. Samtidigt är opinionen tyst. Allmänheten tiger still och verkar nöjda med situationen att få mera pengar i plånboken, så länge de har jobb.

Jag menar dock att vänsterpartiet här har ett ansvar att inte låta sig nöja med det, utan ånyo peka på vårt kollektiva ansvar och fördel med de kollektiva trygghetssystemen. Vilket parti skulle annars göra det? Vi måste tala om att man har rätt att få ekonomisk ersättning vid sjukdom och detta skall betalas av oss friska via skatten. Vi måste hindra att personer utförsäkras och tvingas söka hjälp via socialtjänsten p g a sjukdom.

Vi måste tala klarspråk och inte svika denna grupp som samhället i övrigt gjort. Jag menar inte bara ett allmänt hållet" vi stödjer er", utan också " hur". T ex en samhällsekonomisk analys hur vi skall återvända till de sociala trygghetssystemen som tidigare generationer byggt upp via arbetarrörelsen. Vi måste tala klarspråk om att det innebär höjning av skatten att bekosta social välfärd.

Det räcker med att drabbas av sjukdom. Man skall inte lägga sten på börda genom att tvinga vederbörande sjukling förnedras genom att genomgå behovsprövning via socialtjänsten.

Jag hemställer att partistyrelsen måtte få i uppdrag att prioritera denna fråga samt att redovisa en kostnadskalkyl hur detta kommer att slå på skatten . Vi vänsterpartier är villiga att betala det för det handlar om vår grundsyn om allas lika människovärde !

/Mona Trumstedt

Insänt

Om narkotikapolitik

En liten tanke om landets narkotikapolitik från en enkel medlem. I Sverige, liksom i många andra länder, fokuserar vi väldigt mycket på handel med narkotika istället för på användaren. Gränserna bevakas relativt noggrant och straffen för smuggling eller försäljning av större mängder narkotika är ofta höga jämfört med påföljderna för innehav för eget bruk (eller för bruket i sig som inte är straffbelagt) då mängden narkotika ofta är avgörande för påföljden. Det sägs ofta att skälet är att man inte ska straffa missbrukaren, den lilla människan som pga personliga svårigheter hamnat i missbruk utan de "elaka" langarna som tjänar pengar på beroendet. Men är det inte egentligen tvärt om? Smugglingen sköts internationellt av oerhört fattiga människor som riskerar både sin hälsa, då narkotika ofta smugglas inne i kroppen, och långa fängelsestraff världen över för en liten möjlighet att få det lite bättre och kunna försörja sina familjer. Odlingen av ännu sämre bemedlade som lever i områden där möjligheterna till annan försörjning eller skolgång är extremt små.

Langningen i Sverige av människor som på olika sätt lever utanför samhället eller som lider av eget missbruk eller har få andra valmöjligheter för dagen. Vore det inte på sin plats att visa dessa människor som saknar valmöjligheter (internationell) solidaritet och sänka straffen för smuggling osv och istället skärpa straffen för de bortskämda snorungar med pengar och akademiska meriter som av ren högfärd snortar kokain på platser som Stureplan?

Denna grupp, dvs användarna, kan ju inte vara lika skyddsvärd som övriga inblandade. Det är ju trots allt efterfrågan som utgör motor i den smutsiga narkotikahandeln och att bruka narkotika och utsätta andra för rusets risker, liksom att inneha preparaten måste ur detta perspektiv vara ett värre brott än att smuggla och försöka överleva.

Inte ens de missbrukare som anses vara mest utsatta i Sverige kan ju vara lika utsatta som de som producerar eller för in knarket i landet. Den största motorn utgörs inte av missbrukare på Sergels torg utan av rika uttråkade ungdomar.

/Internationell solidaritet.

Kalendarium

Närmast kommande möten i föreningen är

24 november kl 19.00

Medlemsmöte där vi diskuterar vilka visioner vi vill ha med i det publika nummer av LP som kommer att ges ut under våren.

11 december kl 14.00

Julfika! Vi tittar även på bilder från den resa till Kina som en del av våra medlemmar deltagit i.

19 december kl 19.00

Medlemsmöte där vi beslutar hur vårt ombud ska rösta under kongressen vid val av ny partiledare, styrelse, motioner osv.

Anmäl gärna ditt deltagande till medlemsansvarige Jonas Lundgren på telefon 073 535 7576

*Skicka gärna in
debattartiklar, insändare
eller kortare svar på tal till
johan.b.lidingopolitiken@gmail.com*